

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

22.10.2007

B6-0402/2007

NÁVRH UZNESENIA

ktorý na základe otázky na ústne zodpovedanie B6-0321/2007

v súlade s článkom 108 ods. 5 rokovacieho poriadku

predkladajú Diamanto Manolakou, Vincenzo Aita, Ilda Figueiredo, Willy Meyer Pleite, Marco Rizzo, Kyriacos Triantaphyllides a Dimitrios Papadimoulis

v mene Konfederatívnej skupiny Európskej zjednotenej ľavice - Nordickej zelenej ľavice

o zvyšovaní cien potravín a ochrane spotrebiteľov

Uznesenie Európskeho parlamentu o zvyšovaní cien potravín a ochrane spotrebiteľov

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 108 ods. 5 rokovacieho poriadku
- A. keďže za posledné roky došlo v členských krajinách Európskej únie k značnému zvýšeniu cien základných potravín, čo malo za následok veľkú nespokojnosť v radoch spotrebiteľov, ktorí požadujú okamžité prijatie opatrení,
- B. keďže zvyšovanie cien sa týka všetkých potravinárskych výrobkov, surových, spracovaných a priemyselných výrobkov a dotýka sa najmä najnižších príjmových skupín, pričom negatívne vplýva na rodinné príjmy,
- C. keďže potraviny majú významné miesto v rozpočte domácností a ich podiel v menej rozvinutých krajinách EÚ prekračuje 20 až 30 %, čo negatívne vplýva na sociálnu súdržnosť v členských krajinách EÚ,
- D. keďže výrazné zvýšenie cien základných potravín ako chlieb, mlieko, zemiaky, ovocie a zelenina, je desaťkrát vyššie ako úroveň inflácie,
- E. keďže zvyšovanie cien potravín značne znižuje životnú úroveň najmä domácností s nízkymi príjmami a ešte viac zvyšuje počet chudobných a sociálne vylúčených,
- F. keďže zvyšovanie cien surovín používaných na kŕmne účely, ktoré sa za posledné roky takmer zdvojnásobili, má za následok krízovú situáciu v odvetví chovu,
- G. berúc do úvahy mobilizáciu chovateľov vo viacerých krajinách EÚ proti politike, ktorá vedie k zatváraniu malých a stredných chovných podnikov a ku koncentrácii výroby mäsa a mlieka,
- H. keďže v potravinárskom odvetví dochádza v oblasti výroby aj v oblasti spotreby k stále väčšej koncentrácii a kontrole veľkými podnikmi, ktoré zaznamenávajú veľké zisky vďaka tomu, že spotrebiteľom stanovujú ceny niekoľkonásobne vyššie, ako sú ceny výrobcov,
- I. keďže prvými obeťami zvyšovania cien potravín a surovín na ich výrobu sú spotrebiteľia, ale aj malí a strední výrobcovia, ktorí v súčasných trhových podmienkach nemôžu prežiť, pričom hrozí, že zanechajú pestovanie a chov a opustia vidiek,
- J. keďže posledná revízia spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) má za cieľ znížiť poľnohospodársku výrobu prostredníctvom zníženia podpory spôsobom, ktorý zvyšuje tlak na zvýšenie cien potravín, ako aj špekulatívne konanie,
- K. keďže posledné reformy SPP spolu s postupným otvorením trhu, postupným oslabovaním regulačných mechanizmov trhu poľnohospodárskych výrobkov a s globalizáciou poľnohospodárstva zvyšujú nestabilitu európskych trhov, ktoré volajú po nových

mechanizmoch riadenia krízy,

- L. keďže cieľom maastrichtskej reformy SPP bolo zrušiť 1 700 000 podnikov a keďže toto zníženie počtu poľnohospodárskych podnikov spôsobilo stále zvyšovanie cien potravín,
- M. keďže štruktúrne dôvody zvyšovania cien sú priamo spojené s javom vyľudnenia vidieka, ktorý poznajú južné štáty Európy a nové členské krajiny, fenoménom, ktorý sa zavedením režimu jednotnej platby (RPU) na podnik pravdepodobne zhorší, a ktorého dôsledky sú preto sociálno-ekonomického charakteru,
- N. keďže rastúci vplyv nepotravinárskeho používania poľnohospodárskych výrobkov, medzi ktorými sú na prvom mieste biopalivá, nahrádza poľnohospodársku výrobu určenú na výrobu potravín, a to bez vypracovania účinnej štúdie jeho vplyvov na sebestačnosť a potravinovú suverenitu,
- O. keďže obmedzenie výroby poľnohospodárskych výrobkov a chovu vytvára priaznivé podmienky na rýchly nárast dovozu a špekulatívneho konania, pričom dominantné postavenie majú potravinárske spoločnosti a pričom je priamo dotknutá potravinová suverenita členských štátov,
- P. keďže vplyvy zmeny klímy sa začínajú prejavovať napríklad v znižovaní výroby obilnín, čo už donútilo Komisiu udeliť výnimku na vyňatie pôdy na rok 2008 a stanoviť zníženie vinohradnícko-vinárskej výroby v Európe o približne 18 %, pretože je potrebné vo viacerých oblastiach plánovať zber hrozna, čo znamená, že návrh Komisie na vyklčovanie 200 000 hektárov viníc v rámci organizačnej reformy spoločného trhu (OCM) s vínom už nemá zmysel,
 - 1. domnieva sa, že prvými obeťami tohto zvyšovania cien potravín sú domácnosti s nízkymi príjmami, ktoré veľkú časť svojho rozpočtu venujú na potraviny, a domnieva sa, že je potrebné prijať priame opatrenia na zníženie cien potravín;
 - 2. vyjadruje znepokojenie nad zvyšovaním cien surovín určených na kŕmne účely, ktoré sa priamo týka chovateľov, a nad zvyšovaním cien potravín, ktorého obeťami sú spotrebitelia, najmä tí s nízkymi príjmami;
 - 3. vyjadruje solidaritu s poľnohospodármi a malými a strednými chovateľmi; pokladá ich požiadavky na zníženie cien vstupných surovín výroby za oprávnené a žiada, aby sa prijali vhodné opatrenia;
 - 4. zastáva názor, že ceny poľnohospodárskych výrobkov a výrobkov chovu, z ktorých ťažia výrobcovia, nezodpovedajú zvyšovaniu cien surovín, takže malým a stredným podnikom hrozí zánik s neblahými následkami na objem výroby, jej kvalitu a existenciu malého počtu podnikov;
 - 5. trvá najmä na potrebe prijať opatrenia na zníženie rozdielu medzi cenami pre spotrebiteľov a cenami pre výrobcov, pričom sa obmedzí špekulatívne konanie a kontrola trhu určitým počtom veľkých európskych alebo medzinárodných podnikov;
 - 6. považuje rozhodnutie o dočasnom uvoľnení povinnosti vyňatia z pôdy pre hospodársky

rok 2008 a návrh Komisie na pozastavenie dovozných práv týkajúcich sa obilnín za čiastkové opatrenia, ktoré účinne nezodpovedajú potrebám chovateľov a spotrebiteľov a nie sú prínosom z dlhodobého hľadiska;

7. poznamenáva, že nedávna čiastočná revízia trhu s mliekom nezabraňuje nárastu spotrebiteľských cien mlieka, pričom tieto ceny sú aj naďalej pre výrobcov nízke, a znižuje príspevky, pričom vyvoláva nedôstojné reakcie chovateľov a spotrebiteľov, ktorí sú tiež obeťami obchodných dohôd uzatvorených medzi veľkými podnikmi v odvetví mlieka;
8. konštatuje, že sa už prejavujú negatívne vplyvy nedávnych opatrení týkajúcich sa trhu so zemiakmi, ovocím a zeleninou a znížených príspevkov na výrobu, na ceny týchto výrobkov a vedú k ich zvyšovaniu;
9. trvá na tom, že potravinárska výroba je prvoradou poľnohospodárskou aktivitou; konštatuje, že nepotravinárske použitie poľnohospodárskych výrobkov, najmä biopalív, neprispieva nevyhnutne k rozšíreniu poľnohospodárskej činnosti a že hrozí, že neprinesie uspokojivé riešenia vyprázdňovania vidieka; konštatuje, že môže nahradiť potravinársku výrobu a aj negatívne ovplyvniť objem potravín a potravinovú suverenitu;
10. zdôrazňuje, že zber zvyškov biomasy by sa mal regulovať tak, aby znížením organických látok a znehodnocovaním pôdy neprispieval k zrýchľovaniu dezertifikácie;
11. dôrazne žiada Komisiu, aby preskúmala ciele SPP v zmysle zvýšenia výroby potravinárskych výrobkov, podpory malých a stredných poľnohospodárskych a chovných podnikov, znižovania cien pre spotrebiteľov, pričom posilní intervenčné mechanizmy a zaručí primerané ceny intervencií;
12. poznamenáva, že radikálne zníženie zdrojov pre rast vidieka bráni vypracovaniu akčných plánov a požaduje, aby sa prioritnými stali národné alebo regionálne projekty rozvoja vidieka, ktoré sú zamerané na boj proti erózii, hydraulické práce, poľnohospodárske a environmentálne činnosti zamerané na šetrenie vodou, a všeobecnejšie zlepšenie podmienok udržania výrobnnej kapacity malých a stredných poľnohospodárskych a chovných podnikov;
13. žiada Komisiu, aby nepodľahla tlakom veľkých podnikov, ktoré kontrolujú výrobu a distribúciu potravinárskych výrobkov, ani tým, ktoré pochádzajú zo Spojených štátov amerických a iných krajín v rámci Svetovej obchodnej organizácie, a aby podporila záujmy poľnohospodárov, chovateľov a spotrebiteľov členských štátov Európskej únie a menej rozvinutých krajín;
14. žiada Komisiu, aby preskúmala a navrhla krátkodobé a dlhodobé opatrenia, ktoré pomôžu malým a stredným podnikom tým, že sa zohľadní problém životaschopnosti vyplývajúci zo súčasnej situácie týchto podnikov, ktorá podporuje ich odchod, najmä ak sa nachádzajú v regiónoch znevýhodnených zo štrukturálneho hľadiska, so sociálnymi, environmentálnymi a hospodárskymi rizikami;
15. žiada Komisiu, aby preskúmala aj opatrenia na vyrovnanie ostatných faktorov, ktoré negatívne vplyvajú na ceny potravín, ako zvyšovanie cien ropy, náklady na hospodárske

riadenie a na úvery, atď.;

16. žiada členské štáty, aby prijali opatrenia nevyhnutné na zabránenie špekulatívnemu konaniu a kontrole trhov s potravinami, ako aj vzniku kartelov poľnohospodársko-potravinárskeho priemyslu, ktorý zneužíva nedostatok vhodných infraštruktúr, chýbajúcu organizáciu výrobcov a spotrebiteľov a neexistenciu kontrolných mechanizmov, pričom jeho jediným cieľom je nárast ziskov dosiahnutý stláčaním cien pre výrobcov a stanovovaním zvýšených cien pre spotrebiteľov;
17. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade a Komisii, ako aj vládam a parlamentom členských štátov.